alijs, tum uerò Complutẽsi editione, quam ad uetustissimos Bibliothecæ Leonis X. Pont. codices excudi iusserat Hispaniarum Cardinalis Franciscus Simenius: quos cum nostris miro consensu sæpissime conuenire ex ipsa collatione deprehendimus. Quantum autem in eo profecerimus, uestrum erit, cum legetis, iudicium: quod ut assidue dies noctésque mecum faciatis, magnopere uos hortor. His enim quasi sanctissimi testamenti tabulis hæredes scripti Patris cælestis, earum continua inspectione, quæ sit illius uoluntas, intelligemus: cui obtemperantes, præclarissimam illam uitæ æternæ hæreditatem aliquando tandem cernemus. Valete.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

1. ΒΙΒΛΟΣ γενέσεως ἰῦ
χῦ, υἱοῦ δαβὶδ, υἱοῦ ἀ-
2. βραάμ. ἀβραὰμ ἐγέν-
νησε τὸν ἰσαάκ. ἰσαὰκ δὲ
ἐγέννησε τὸν ἰακώβ. ἰακὼβ
3. δὲ ἐγέννησε τὸν ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. ἰού-
δας δὲ ἐγέννησε τὸν φαρὲς, καὶ τὸν ζαρὰ, ἐκ τῆς
θάμαρ. φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν ἐσρώμ. ἐσρὼμ
4. δὲ ἐγέννησε τὸν ἀράμ. ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν
ἀμιναδάβ. ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησε τὸν ναασ-
5. σών. ναασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν σαλμών. σαλμὼν
δὲ ἐγέννησε τὸν βοὸζ ἐκ τῆς ῥαχάβ. βοὸζ δὲ ἐ-
γέννησε τὸν ὠβὴδ ἐκ τῆς ῥούθ. ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε
6. τὸν ἰεσσαί. ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησε τὸν δαβὶδ τὸν
βασιλέα. δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν

σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ οὐρίου. σολομὼν δὲ ἐγέννη- 7
σε τὸν ῥοβοάμ. ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀβιά.
ἀβιὰ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀσά. ἀσὰ δὲ ἐγέννησε τὸν 8
ἰωσαφάτ. ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωράμ.
ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν ὀζίαν. ὀζίας δὲ ἐγέννησε 9
τὸν ἰωάθαμ. ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἄχαζ. ἄ-
χαζ δὲ ἐγέννησε τὸν ἐζεκίαν. ἐζεκίας δὲ ἐγέννη 10
σε τὸν μανασσῆ. μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν ἀμών.
ἀμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωσίαν. ἰωσίας δὲ ἐγέν- 11
νησε τὸν ἰεχονίαν, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, ἐπὶ
τῆς μετοικεσίας βαβυλῶνος. μετὰ δὲ τὴν μετοικε- 12
σίαν βαβυλῶνος, ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν σαλα-
θιήλ. σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησε τὸν ζοροβάβελ. ζο- 13
ροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀβιούδ. ἀβιοὺδ δὲ ἐ-
γέννησε τὸν ἐλιακείμ. ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν
ἀζώρ. ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν σαδώκ. σαδὼκ 14
δὲ ἐγέννησε τὸν ἀχείμ. ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν
ἐλιούδ. ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν ἐλεάζαρ. ἐλεά- 15
ζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν ματθάν. ματθὰν δὲ ἐ-
γέννησε τὸν ἰακώβ. ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωσὴφ 16
τὸν ἄνδρα μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη ἰησοῦς, ὁ
λεγόμενος χριστός. πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ 17
ἀβραὰμ ἕως δαβίδ, γενεαὶ δεκατέσσαρες·

καὶ ἀπὸ δαβὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας βαβυ-
λῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς με-
τοικεσίας βαβυλῶνος ἕως τοῦ χῦ, γενεαὶ δε-
18. κατέσσαρες. τοῦ δὲ ἰῦ χῦ ἡ γέννησις οὕτως
ἦν. μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ μα-
ρίας τῷ ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς, εὑ-
ρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου.
19 ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὤν, καὶ μὴ
θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη
λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυ-
20 μηθέντος, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ' ὄναρ ἐ-
φάνη αὐτῷ, λέγων, ἰωσὴφ υἱὸς δαβὶδ μὴ
φοβηθῇς παραλαβεῖν μαριὰμ τὴν γυναῖ-
κά σου. τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύμα-
21 τός ἐστιν ἁγίου. τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ
ὄνομα αὐτοῦ, ἰν̃. αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐ-
22 τοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. τοῦτο δὲ ὅλον γέ-
γονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου,
23 διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, ἰδοὺ ἡ παρθένος
ἐν γαστρὶ ἕξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι
τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐμμανουήλ, ὅ ἐστι μεθερμη-
24 νευόμενον, μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. διεγερθεὶς δὲ
ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν

αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου· καὶ παρέλαβε τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν,
ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότο-
κον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦν.
Τοῦ δὲ ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν βηθλεὲμ τῆς 1.
ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις ἡρώδου τοῦ βασιλέως,
ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς
ἱεροσόλυμα, λέγοντες, ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βα 2.
σιλεὺς τῶν ἰουδαίων; εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα
ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐ
τῷ. ἀκούσας δὲ ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταρά- 3.
χθη, καὶ πᾶσα ἱεροσόλυμα μετ᾽ αὐτοῦ, καὶ συνα-
γαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς 4
τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ᾽ αὐτῶν ποῦ ὁ χριστὸς
γεννᾶται. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, ἐν βηθλεὲμ τῆς ἰου- 5.
δαίας. οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου,
καὶ σὺ βηθλεὲμ γῆ ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχί- 6
στη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν ἰούδα. ἐκ σοῦ γὰρ ἐξε-
λεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν
μου τὸν ἰσραήλ. τότε ἡρώδης λάθρα καλέ- 7.
σας τοὺς μάγους, ἠκρίβωσε παρ᾽ αὐτῶν τὸν χρό-
νον τοῦ φαινομένου ἀστέρος· καὶ πέμψας αὐ- 8
τοὺς εἰς βηθλεέμ, εἶπε, πορευθέντες ἀκρι-

βῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὕ-
ρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν
9 προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βα-
σιλέως, ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὃν εἶδον
ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτούς, ἕως ἐλθὼν ἔ-
10. στη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέ-
ρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. καὶ
11 ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον μετὰ
μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύ-
νησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς
αὐτῶν, προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσόν,
12 καὶ λίβανον, καὶ σμύρναν. καὶ χρηματισθέντες
κατ᾽ ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς ἡρώδην,
δι᾽ ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν
13 αὐτῶν. ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ ἄγ-
γελος κυρίου φαίνεται κατ᾽ ὄναρ τῷ ἰωσὴφ
λέγων, ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν
μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦγε εἰς αἴγυπτον, καὶ ἴσθι
ἐκεῖ, ἕως ἂν εἴπω σοι. μέλλει γὰρ ἡρώδης ζη-
14 τεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. ὁ δὲ ἐ-
γερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα
15 αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς αἴγυπτον, καὶ
ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς ἡρώδου· ἵνα πλη-

ρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου διὰ τοῦ προ-
φήτου λέγοντος, ἐξ αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν
μου. Τότε ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ 16
τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεῖ-
λε πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν βηθλεέμ, καὶ
ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, ἀπὸ διετοῦς, καὶ
κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον, ὃν ἠκρίβωσε παρὰ
τῶν μάγων. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ ἱερε- 17
μίου τοῦ προφήτου λέγοντος· φωνὴ ἐν ῥαμᾷ 18
ἠκούσθη, θρῆνος καὶ κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς
πολύς. ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ οὐκ
ἤθελε παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσί. Τελευ- 19
τήσαντος δὲ τοῦ ἡρώδου, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου
κατ᾽ ὄναρ φαίνεται τῷ ἰωσὴφ ἐν αἰγύπτῳ,
λέγων, ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον, καὶ 20
τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ πορεύου εἰς γῆν ἰσραήλ.
τεθνήκασι γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ
παιδίου. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον, 21
καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν εἰς γῆν ἰσ-
ραήλ. ἀκούσας δὲ ὅτι ἀρχέλαος βασιλεύει 22
ἐπὶ τῆς ἰουδαίας ἀντὶ ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ᾽
ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς γαλιλαίας· 23

καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς πόλιν λεγομένην
ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν
προφητῶν, ὅτι ναζωραῖος κληθήσεται.
1 ΕΝ δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνε-
ται ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρή-
2 μῳ τῆς ἰουδαίας, καὶ λέγων, μετανοεῖτε. ἤγ-
3 γικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οὗτος γάρ ἐστιν
ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος,
φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν
ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐ-
4 τοῦ. αὐτὸς δὲ ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ
ἀπὸ τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερματί-
νην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ· ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν
5 ἀκρίδες[a], καὶ μέλι ἄγριον. τότε ἐξεπορεύετο
πρὸς αὐτὸν ἱεροσόλυμα, καὶ πᾶσα ἡ ἰουδαία,
6 καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ ἰορδάνου, καὶ ἐ-
βαπτίζοντο ἐν τῷ ἰορδάνῃ ὑπ᾽ αὐτοῦ, ἐξομολο-
7 γούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ἰδὼν δὲ πολ-
λοὺς τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων ἐρχο-
μένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς,
γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυ-
8 γεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; ποιήσατε οὖν
9 καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας· καὶ μὴ δόξητε

a Quales fuerint locustae, vid. [illegible]